

תיאום ציפיות ובניית נורמות

מנחי קהילות מקצועיות לומדות	קהל יעד
<ul style="list-style-type: none"> ▪ תיאום בין ציפיות המשתתפים על מנת ליצור בסיס לאמון בין חברי הקהילה ▪ בניית כללים מוסכמים על כל הקהילה 	מטרות המפגש
	מיקום הסדנה (על הרצף)
חבילת דבקיות	עזרים נדרשים
90 דקות	אורך המפגש

תוכן עניינים

- 2.....רקע (5 דקות)
- 2.....תיאום ציפיות אישי וקבוצתי (40 דקות)
- 3.....תיאום ציפיות קהילתי וקביעת הסכם פעולה (40 דקות)
- 6.....סיכום (10 דקות)

מהלך המפגש

רקע (5 דקות)

פתיח

פתחי את המפגש והציגי את עצמך

במידה ונדרש משחק הכרות בחרי אחת מהחלופות או כל משחק

אחר שהוא קצר

1. כל משתתף בסבב מציג את שמו ומקריא הודעה WhatsApp

אחרונה שהוא קיבל (כל אחד בוחר איזו הודעה להציג)

2. כל משתתף בסבב מציג את שמו וסיפור קצר על מפתח מצרור

המפתחות שלו

רקע

פעילות זו חשובה בשלב הראשוני של היווצרות קבוצה – שלב ההשתייכות. בשלב זה הפרטים מתחילים תהליך של השתייכות לקבוצה, מעבר מזהות של יחיד לזהות של קבוצה. שלב זה מאופיין בשאיפת הפרטים להיות דומים זה לזה ולטשטש את ייחודיותם (MacKenzie,1994), ומלווה בדיון בנושאים של אמן, גבולות, ביטחון, תפיסת מקום וחשש מחשיפה. בשלב זה יש סכנה שהקבוצה לא תפתח נורמות פנימיות, תמשיך להישען על נורמות חיצוניות, ותבטא התנגדות. כדי לקדם התפתחות של קבוצה אפקטיבית על המנחה לתמוך בפיתוח נורמות מצופות אשר יבהירו וישמרו על גבולות ה-setting. זוהי מטרתה של פעילות זו.

תיאום ציפיות אישי וקבוצתי (40 דקות)

הפעלה

ציירי על הלוח טבלה שבה שלוש עמודות והכתורות הבאות:

ציפיות מהקהילה, ציפיות מהמנחים, ציפיות מחבריכם לקהילה.

הכינו חבילת דבקים וכלי כתיבה.

חלקי את הקבוצה ל 3 קבוצות (עד חמש חברות קהילה בכל

קבוצה)

שלב ראשון

יש לכם זמן מוגדר (5 דקות) לרשום את הציפיות שלכם מהשתתפות בקהילה על גבי טופס תיאום ציפיות (נספח) התייחסו לארבעה סוגי ציפיות: מעצמכם, מהמנחים ומחבריכם לקהילה. נסו לציין ארבע עד חמש ציפיות מכל סוג. בחרו שתי ציפיות מכל סוג, מלבד הציפיות מעצמכם, אשר נראות לכם הכי חשובות, ואפשריות למימוש. (לא סיסמות אלא דברים ישימים)

שלב שני

לרשותכם 20 דקות. תחילה – בחרו נציג מטעמכם אשר יהיה אחראי לכך שהקבוצה תעמוד ביעדים בזמן הנתון. על כל חבר בקבוצה להציג בפני הקבוצה את שתי הציפיות שבחר בשלב א'. בחרו ביחד שתי ציפיות מכל סוג, אשר ייצגו את הקבוצה שלכם. את הציפיות המוסכמות כתבו על דבקיות (כל ציפייה על פתקית נפרדת). עם תום הדיון הצמידו את הדבקיות לאזור המתאים בלוח.

נהלי דיון באמצעות שאלות מכוונות

- תארו מה קרה אצלכם בקבוצה. האם כולם הספיקו לדבר?
- אם לא, למה לא?
- אם כן, מה עזר לכך?
- האם ישנן ציפיות שאינן רלוונטיות ולא נעמוד בהן?
- אילו ציפיות יתממשו בקהילה?

שאלות לדיון
בסיום ההפעלה

תיאום ציפיות קהילתי וקביעת הסכם פעולה (40 דקות)

הסבירי לקהילה

מבוא

כאשר קבוצה עובדת יחד ומתמודדת עם בעיות לאורך זמן, היא בונה בהדרגה נורמות התנהגות שאינן מדוברות. חלק מהנורמות אינן

עמוד 3 מתוך 7

מבוטאות בקול, אולם מעצימות חלק מחברי הקהילה או מחלישות חברים אחרים. בדרך כלל הן פועלות לטובת חברי קהילה בעלי מעמד גבוה, גם אם הם במיעוט. הנורמות מעצבות את חיי הקהילה ומגדירות את בריאותה ואת סיכוייה להצליח בטווח הרחוק. בקהילה שלנו, חשוב שנקבע נורמות מפורשות ומוסכמות שמטרתן למנוע את הבעיות המתעוררות כאשר נורמות לא מדוברות מפריעות לשיתוף הפעולה ולאמון בקבוצה. בפעילות זו נהפוך את הציפיות שהגדרתם בשלב הקודם לנורמות התנהגות מוסכמות, ונאמץ הסכם פעולה שילווה את מפגשי הקהילה שלנו.

הפעלה

! הכיני רשימת ציפיות שלך מחברי הקהילה. סדרי את הציפיות שהודבקו על הלוח, בפעילות הקודמת, כך שציפיות שחוזרות על עצמן יוצמדו ותתקבל רשימת ציפיות שאין בה חזרות.

! הציגי את רשימת הציפיות שלכם מהקהילה והדביקי על הלוח. קראו בקול את רשימת הציפיות המשותפת.

? שאלי את חברי הקהילה: מהי נורמה?

קביעת נורמות

! הקריאי את ההגדרה של נורמה:

"הנחה של חברי הקבוצה באשר לדרך התנהגות 'נכונה' /או דרך התנהגות 'לא מקובלת' בעבודה המשותפת" (לדוגמה: יש להיות ממוקדים בנושא; יש להתחלק בזמן הדיבור באופן הוגן וצודק)

? שאלי את חברי הקהילה: מהן הנורמות הנדרשות מהקהילה כדי שציפיות אלו יתממשו (שימו לב – לא צריך לקשר את כל הציפיות לנורמות; ייתכן שיהיו ציפיות שאין נורמות אשר תומכות בהן). על

הלוח הכינו רשימת נורמות. (חשוב שאחת הנורמות תהיה: "יש לשמור על סודיות וחיסיון")

 בירור הבנה והתנגדויות – בררי עם המשתתפים אם הם מבינים את הנורמות, ושאלי אם יש למי מהם התנגדות ספציפית לנורמה אחת או יותר. בררי גם אם יש נורמות נוספות שהיו רוצים לצרף לרשימה.

בחרו כקהילה עד שבע נורמות שיהיו המצע להסכם הפעולה שלכם.

 הדגישי כי סט הנורמות והכללים רלוונטים לשלב זה של הקהילה ובמידה בעתיד נרצה כקהילה לשנות או להתאים נורמות אלו נביא אותם לדיון קהילתי לשינוי- בניגוד לקבוצה, בה האחריות הבלעדית של עמידה בנורמות ובכללים היא של המנחה – בהקהילה האחריות היא משותפת לכל חברי הקהילה ולכן כל שינוי או התאמה דורשת אישור ודיון של כל חברי הקהילה.

 נהלי דיון באמצעות שאלות מכוונות

- איך הרגשתם בפעילות תיאום הציפיות על שני שלביה?
- איך תרמה הפעילות לתחושתכם כחברים בקהילה?
- האם יש נורמות שיהיו לנו קשים להתמודדות?
- אילו נורמות יהיו לנו פשוטות ליישום?
-

נהלו שיחה על החשיבות שבקביעת הנורמות במשותף.

שאלות לדיון
בסיום ההפעלה

סבב pick-up

במפגש היום ראינו מהם הציפיות של כל חברי הקהילה- מעצמם, מהמנחים ומשאר חברי הקהילה.

ראינו שחלק מהציפיות ריאליות ויתממשו וחלק לא- והכל בסדר. כמו כן קבענו סט נורמות וכללים להתנהלות תקינה של הקהילה שלנו.

בסבב או בצורת פופקורן (כל אחד שמרגיש רצון לשתף משתף בסדר אקראי) לבקש שיגידו מה חברי הקהילה יזכרו ממפגש זה בעוד שנה?

טופס תיאום ציפיות

מהן הציפיות שלך מעצמך במסגרת הקהילה?

מהן הציפיות שלך מהמנחים? (סוג הובלה, הנחיה וכד')

מהן הציפיות שלך מחברי הקהילה האחרים (מבחינה חברתית, ערכית)

עמוד 7 מתוך 7